

اداره مرکزی :
 آنقره ده ، معارف ایشلیکی یاننده کی دائره
 استانبول بوردوسی :
 استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوره ده
 دائره مخصوصه

حیات

هیاه دایما هیاه ... زیاده راهها هرر حیات قاتلم !
 - نیجه -

نفسی هر برده ۱۰ نوره شهره .
 سنه کی بوسته ایله ۵ لیرا .
 (اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .
 اونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوردوسی
 مراجعت ایدیلیر .
 یازی ایشلرینک مرجعی آنقره هرلریندر .

صافی : ۵۴

آنقره ، ۸ کانون اول ، ۱۹۲۷

۳ نجی جلد

صاحبه :

علم و مفکوره

مفکوره جیلکک بلکه اک مفکوره وی بر
 مثلی اولارق طانیدیغ « ضیا کونک آلپ » ک بر
 مطالعه سنی دایما خاطر لارم . بر کون ، قالا بالق بر
 مجلسده ، بزده علم حیاتنک انکشاف ایتمه دیکندن ،
 حقیقی معناسیله طالمرمز بولونمادیغندن بحث
 ایدیلدیکی بر صیراده ، مرحوم دیمشدی که :

— بونک باشلیجه سببی ملی مفکوره دن
 محرومیتدر . بر دفعه روحلرمزده بو آتش
 یانین ، اونک فیضی مملکتک محتاج اولدیغی
 طالمری ده یتیشدیره جکدر .

ضیا ، بعض معارضلرینک حقسز اولارق
 ادعا ایتدکری وجهله ، هر هانکی بر مشله نی یالکز
 بر جبهه دن کورمکه اکتفا ایدن بسیط بر آدم
 دکلدی . یالکز ، محیطی اوزرنده قوتله مؤثر اولوق
 و اطرافنده کیرک ایمانی دایما تقویه ایتمک ایسته یین
 هر مرشد کی ، ریاضی بر قطعیته حکملرینی وریر ،
 مخاطبلرنده یکی بر ایمان او یاندیرمق ایستردی . قرون
 وسطائی تلقیلری بیقیمق و عثمانلیق « موهومه سنه
 صاپلانوب قالان صوفه لره وزوپه لره قارش
 عکس العمل یایمق ایچون ، مملکتده کی بوتون
 فنالقری ، بوتون یوقسوللقری « ملی مفکوره » دن
 محروم اولوشمزه عطف ایدردی . ایشته او کون ،
 اکثریت اعتباریله قوزموبولیتلره مدرسه لیلردن
 ترکب ایدن مجلسده او طرزده لسان قوللانمسنک
 باشلیجه سببی ده بویدی . یوقسه ، چوق کنیش
 معلوماتی و چوق شخصی کوروشلریله جدا بر خارقه
 اولان بو بویوک متفکرک ، اجتماعی تکاملک هر نوع
 طالمرینی لایقیله قاوراماش اولماسی اصلا تصور
 ایدیله مز .

ای دوشونوله جک اولورسه ، ضیانک
 مطالعه سنده هر حالده بر حقیقت حصه سی بولماق
 قابل دکلدیر : هنوز « ملیت » دویغوسنی دویغویله
 ساده جه « امت » وجداننه ، « امت » شعورینه
 مالک اولان اجتماعی بر هیئت ، تمامیه قرون وسطائی
 بر تشکلدر ؛ بویله بر تشکل ایچنده سربست
 تفکرک موقعی یوقدر که اوراده عصری معناسیله
 « علم » موجود اولایلسون . صوک زمانلره
 قدر مملکت مزده « علم » و « عالم » دینجه ،
 ساده جه دینی ماهیتده مدرسه بیلکیرلرینک و مدرسه
 آداملرینک خاطره کله سی ، مثبت علملرک
 هیچ موقعی اولمامه سی ، بوکا بر دلیل دکلیدر ؛
 داها بر قاچ سنه اولنه کلنجه به قدر « شیخ الاسلامق »
 تشکیلاتی قارشیسنده سربست دوشونمکه و بو
 سربست دوشونجه لری تبلیغه امکان وارمیدی ؛
 بو وضعیتده و بو ذهنیتده بولونان بر مملکتده عصری
 علم تلقیسنک انکشافنه امکان اولامایه جغی ، عادتا
 بر متعارفه در . تورک ملتی آنجاق کندی ملیتی
 ادراک ایتدکدن صوکرادر که حاکمیتی کندی
 انه الدی و ملیت اساسلرینه دایانان بر « ملی
 دولت » قورمغه موفق اولدی . بناء علیه ، مملکتده
 عصری علمک انکشاف و ترقیبی ده ، آنجاق
 بوندن صوکراممکن اولایله جکدر . ایشته
 بوشکلده دوشونوله جک اولورسه ضیا به حق
 ویرمه مک قابل میدر ؟

تورک ملتک ، داها اسلامیتدن اولکی
 زمانلردن باشلا بهرق ، بوکونه قدر فکر و صنعت
 ساحه سنده یاپدیغی ایشلر ، عمومیتله ظن
 اولوندیغندن چوق فضله در . ماضیمزه طأد

آرکه اولوژی و تاریخ تدقیقاتنک متنادی ترقیبی
 سایه سنده ، اسلامیتدن اول اولسون ، اسلام
 مدنیته دائره سنده اولسون ، تورکک فکر
 و صنعت حیاتنه هیچ بر زمان بیکانه قالمادیغی هر کون
 داها قوتله آکلاشیلور : لا اقل بیک ایکی یوز
 سنه دن بری تورکک ادبیاتی اولدیغی ، تورک خلق
 ادبیاتنک قومشوقوملر اوزرنده ایزلر بر اقدینی ،
 اسلام معماریبی داخلنده تورک معماریبسنک
 مستقل و چوق قوتلی بر تکامل کچیردیکی ،
 اسلام مدینتنک تشکلنده تورکک بویوک و فعال
 بر رولی اولدیغی عادتا متعارفه حکمنه کیرمشدر .
 لکن ، بوتون بونلره رغماً ، جهان تاریخک
 عمومی یورویشی اوزرنده ، تورکک ، ماده ،
 بو معنوی رولله قیاس ایدیله میه جک قدر بویوک
 بر تأثیری اولدیغی اونوتمامالی یز . تورکک مادی
 و معنوی ساحه لرده کی بو تأثیرلرینی مقایسه ایدنجه
 واصل اولدیغمز نتیجه شودر : تاریخک هیچ
 بر دورنده معنوی قوتمز مادی قوتمزله متناسب
 اولمامشدر ! یعنی ، فکر و صنعت ساحه سنده تجلی
 ایدن معنوی قوتمز ، هر زمان ، سیاست و عسکرک
 ساحه سنده کندی کویستره ن مادی قوتمز دن چوق
 آشاغی قالمش ، اونکله متوازن صایبلا جق بر مرتبه به
 اصلا یوکسه لمشدر .

بوراده بو حادثه نک سبیلرینی تحلیله قالدیشه جق
 دکلز . نتیجه لرینه کلنجه ، صوک عصرلره قدر
 تورکک مادی قوتی ایچون او قدر مضر اولمایان
 بوموازنه سزلکک ، ایکی عصر دن بری چوق الیم
 نتیجه لر و بر دیکنی بیلیوروز . بالخاصه بوکون ،
 « علم » و اونک تطبیقاتندن عبارت اولان « ته قنیک » ،

خطاطی و نور کلمه

ملی مرتبه و صنعتی متعلق بمشردن :

بوتون حیاتك یوروپوشنه حاکم اولمش ، مادی قوت معنوی قوتك بر نتیجه سی ، عادتاً بر تابعی منزله سنه اینشدر . علمده و علمك تطبیقاتنده یعنی فکری و معنوی ساحه ده هانکی . ملتر داهامترقی ایسه ، مادی قوتده اونلرده در ؛ بو کونکی عمومی حیات مجادله سنده ، آنجاق معنا قوتلی اولانلر قازانه بیلیور . عمومی حیاتك بو صریح استقامتی قارشینده ، معنوی قوتلره و قیمتله یعنی علمه و صنعته آرتق اسکیمی کچی لاقیدقلامایز . مکتبلر ، دارالفنونلر ، لابوراتوارلر ، کتبخانهلر ، سائر هر تورلوعلم و عرفان مؤسسه لری ، بو کونکی تلقیاته کوره ، برر « مدافعه ملیه » مؤسسه سنندن باشقا برشی دکلدن ؛ و ملترک مادی قوتلری ده ، هر شیدن اول ، بو معنوی قوتلرک درجه سیله نولجولور .

بو احتیاجی جوق دریندن دویمان و بو حقیقی پک ابی آکلایان جمهوریت اداره سی ، مملکتده عرفان سویه سی یوکه لیمک ، محتاج اولدیغیز علم مؤسسه لری سرعتله قورمق ، بو نلری یاشانه جوق مادی و معنوی وسائلی تأمین ایتک ایچون هر کون داهای متراید بر غیرتله چالیشیور . بو مساعینک موفقیتله و سرعتله نتیجه لیمه سی ، محصول و برمه سی ایچون ، کنجلكك فکر حرکتلره یقیندن علاقه دار اولمه سی و بوجنس معنوی قیمتله قارشلی قوتلی بر علاقه ، ده رین بر « احتیاص » دویمه سی لازمدر . انسانی احتیاصلرک شبه سنرک اصیلی اولان بو علم احتیاصی یعنی حقیقت و فضیلت عشقی بر جمعیتده نه قدر قوتله نیرسه ، جمعیتده ماده و معنا او قدر قوتلی اولور . مع مافیله ، فاصله سز سعی ، فراغت ، فداکارلق ، تواضع و صمیمیت کچی جوق انسانی اساسله استناد ایدن علم و اختصاص حیاته آتیلق ایچون ، بو یوک براراده یه و بالخاصه ملی و انسانی بر مفکوره یه مالک اولمق شرطدر . مملکتك « ملی مفکوره » دن محروم اولدیغی زمانلرده ، آرامزده بوجنس انسانلرک یتیمه . مه سنی طبیعی کوره بیلیردک ؛ فقط شیمدی ، بو ملی احتیاجك بر آن اول تطمیننه مجبورز . قبلرنده « ملی مفکوره » نك مقدس آتشی یانان کنجلر ، سینورده نوبت بکله بن نفرك روچنده کی فراغتکار حسلرله وظیفه لرینه صاریلدقلری زمان ، محتاج اولدیغیز علم ادا لرینه قاووشه بیله جکیز...

کرمیلی زاده محمد قزوار

اسلامی صنعتلرک ائک ممتازلرندن بری و بلکه برنجیسی خط در . عرب ، عجم ، تورک ملترلی بو بدیع صنعتده هنر ودها صاحبی آداملر یتیشد برمشدر . هله تورکلرک بو اوغورده کی همنی اونکی ملتردن جوق داهای اهمیتلی در . چونکه بر طرفدن عربک « ثلث » نی ، عجمک « تعلیق » نی بیک بر اینجک ایچنده ائکال و اصلاح ایتش ، بر طرفندن کندی عرفندن یتیشن یوزلرجه ذکا - صرف ایران خطه سنده یاشامش اولمالری دولایسیله - عجم خطاطلغنی ایلرله عجم ، عجم استادی اولارق طایینمشدر . « خطاط » ک مطلقاً جاهل اولدیغنه دائر موجود اولان روایت ، اصلز بر افسانه دن عبارتدر . بر جوق عالم ، منشیلر ، شاعرلر هب خطاطدی . « عالی » نك « مناقب هنروران » ی ، « نفس زاده » نك « کلزار صواب » [*] ی « صو یولجی زاده » نك ، « دوحه الکتاب » ی ، « مستقیم زاده » نك « تحفة الخطاطین » ی کچی بو صنعت اربابنک حیاتلرندن بحث ایدن ائرلر بو معرضده رد وانکار ایدیلرله منجتلرندن در . خط عمومی وشامل بر صنعتدی . خواجه سعدالدین افندی ، یحیی افندی ، فیض الله افندی ، ولی الدین افندی چلی زاده عاصم افندی کچی شیخ الاسلاملر .. حکیم اوغلی علی پاشا ، قوجه راغب پاشا کچی صدراعظملر .. نرکی ، تخمینی ، سید وهبی ، سامی ، عزت علی پاشا کچی شاعرلر .. حتی بشر آغا کچی دارالسعاده آغالی [*] عینی زمانده خطاط ایدیلر .

تورک ملتنک قابلیتنی ، ذکاسنی ، کوزه لاکه ، صنعته قارشلی تمایل و استعدادی آ کلماق ایچون ایچندن یتیشن هنرورلری طایبق لازمدر . بو هنرورلرک ائرلری ضایع اولامشدر . حالا استانبول سو قاقلرخی دوله دوران آبدلرک کتبه لری کوز اوکنده دورویور . کتبخانه لریمز بو آداملرک آل یازیلرله مالمالدر . حیاتلری حقتده او کربله جک معلومات ایسه « تذکره الخطاطین » عدادینه کیره جک ائرلرده مندرجدر . بونلر دن عالی مرحومک « مناقب هنروران » ی کچن سنه طبع ونشر ایدیلدی . تورک تاریخ انجمنی ، بوقیل ائرلرک ائک اطرافلیسی و ائک دفته شایانی اولان « تحفة الخطاطین » ی ده طبع ایتکله قرار ویردی . بو کتاب ، مشهور تورک « بیوگراف » ی « مستقیم زاده سلیمان سعدالدین افندی » نك ائریدر . بکانه نسخی مراد منلا کتبخانه سنده محفوظدر . امیری افندی ، اوندن استنساخاً کندی کتبخانه سی ایچون بر نسخه قلمه آلد برمشدر . استطراداً و بالوسیه قید ایدیم که سلیمان سعدالدین افندینک خاصه « بیوگرافی » یه عائد همملری شکران و احترامله قیده شایاندر « تحفة الخطاطین » دن

[*] یاخود « کلزار نواب » . [**] بو آدامک عرفقی ده کیل ، نرجه کوردی عیظ وعلیق دوشونه لی یز .

باشقا « دوحه المشایخ » ی ، کچن سنه بالتصادف « حالت افندی کتبخانه سی » نده آله کچن « مجله النصاب » ی پک فایدالی کتابلردر . کندی افاده سنه کوره ، قلمه آلدینی ائرلر فرقی ستجاوزدر . بو چالیشقان و تحقیقی تورک شبحرینک حیات و کتابلرینه ایلری ده بر مقاله تخصیص ایتک ایلددر . بوراده شوقادار سوبله ییم که بالخاصه « مجله النصاب » ی اعتاده شایان عادتاً منی منی بر « آسفا و پوهدی » در . معارف و کالتی ، تاریخ انجمنی ، یاخود تورکیات استیتوسی بوده کرلی ائری مطلقاً طبع ایتله لدرلر . مستقیم زاده بالذات خطاط اولغله برابر ترجمه حال یازمقده پک اعتناکار اولدینی ایچون « تحفة الخطاطین » ی امثالی آراسنده جوق ممتازدر . آبرجه « سلسله الخطاطین » ی کوسترن بر جدولده ترتیب ایتشدر که بولک بر نسخه سی « اسعد افندی » کتبخانه سنده کوردیم . هر خطاطک کیمدن تمشق ایتدیکی بو جدول سایه سنده واضحاً آ کلاشیلیمقده در . « ثلث » و « نسخ » ده مشهور « اگری قبولی راسم » دن ، « تعلیق » ی « فندق زاده ابراهیم افندی » ابله « کاتب زاده محمد رفیع افندی » دن اوکره نمشدر . حیاتی کتاب یازمقده تأمین ایدن بو ممتاز آدامک آل یازسیله وجوده کلش بر ائری کتابلرم آراسنده ده موجوددر .

بو قاریده بحثی کچن « کلزار صواب » عنوانی ائرک صاحبی اولان « نفس زاده سید ابراهیم افندی » اون برنجی عصرده یاشامشدر . بوده بالذات خطاطدر . « دوحه الکتاب » مؤلفی « صو یولجی زاده محمد نجیب » افندی اون ایکنجی عصر آداملرندن در . « سید وهبی » نك قلمه آلدینی « سورنامه » نك داماد ابراهیم پاشایه تقدیم ایدیلن نسخی « صو یولجی زاده » نك قلمندن چیقمشدر . بو ذات عینی زمانده طایینمش بر شاعردی . « وکالتنامه » ده :

بریده سورنامه کاتبی منلا نجیب ادر
صو یولجی زاده لکدر آب روی شهرت وشانی
صوین بولدوردی شعرك ایتسون اجرا کنک کلکنندن
ریاض صفحه به آب زلال نظم عرفانی
مصراع لرله « اون ایکنجی عصر شاعرلری » آراسنده
بر موقع ویربلشدر .

بو آداملرک ائرلرندن باشقا « خط » ده دائر بعضی اوفاق تفک رساله لر داهای وارددر که بو اسلامی صنعت ایچنده ملتزمک موقعی کورمک و کوسترمک اوزره هبسنک تدقیق و تبیی ، طبع و نشری قطعاً الزمدر . اوزمان ، اورتا آسیا تورکلری آراسنده یتیشن و عجم « تعلیق » نه استادلق ایدن اصلاً و سلاً تورک خطاطلرندن ما عدا « آنادولو » مزده کی هنرورلری ده اطرافله دنیا یه طایینش ممکن اولاجقدر .